

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-53>

**FUTURE MUSIC TEACHERS TRAINING IN GERMANY
AND SWEDEN: COMPARATIVE ANALYSIS**

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В НІМЕЧЧИНІ ТА ШВЕЦІЇ:
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ**

Chystiakova I. A. Чистякова І. А.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Head of graduate school and doctoral studies,
Associate Professor of the Department
of Pedagogy
Sumy State Pedagogical University
named after A. S. Makarenko
Sumy, Ukraine*

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач аспірантури і
докторантури,
доцент кафедри педагогіки
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна*

Музична освіта – це основа культури країни. Але для підвищення рівня загальної музичної освіти необхідно побудувати якісну систему підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Задля цього корисним, на наш погляд буде вивчення досвіду такої підготовки в зарубіжних країнах. У даній науковій розвідці ми поставили собі за мету здійснити порівняльний аналіз систем підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у Німеччині та Швеції.

Як зазначає А. де Вугт «Музична освіта в європейських школах характеризується значною різноманітністю підходів до музики і підготовки вчителів музичного мистецтва та музикантів. Європа має надзвичайно багату музичну спадщину, що відрізняється від класичної музики до сучасної музики та від традиційної народної до поп-музики, рок та джазу. Це також впливає на музичну освіту європейських країн» [6, с. 41].

У такому контексті зазначимо, що Німеччина відрізняється від Швеції, оскільки існує більш спеціалізований підхід: у Німеччині, а також у німецькомовних країнах, музично-педагогічна освіта спрямована на підготовку кадрів для різних цільових груп і різних типів шкіл. тобто у Німеччині майбутні фахівці мають змогу обрати спеціальну програму (для вчителів класу, для інструментальних класів, для вокальних класів, для викладання музики в ранньому дитинстві. До того ж, освіту можна отримати в індивідуальних учителів та на післядипломних програмах.

Навчання вчителів музичного мистецтва в Німеччині організовано федеральними землями і, отже, встановлюється по-різному. Більше 60 установ («вищі музичні школи (Musikhochschulen)» та університети) надають програми навчання вчителів музичного мистецтва. Як правило, існує спеціальна підготовка для різних типів шкіл і для різних вікових груп, і це починається від самого початку програми навчання вчителів музичного мистецтва.

Наголосимо, що в Німеччині також спостерігається і спеціалізація на рівні змістової складової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Так, у вищих музичних школах зроблено акцент на мистецькій підготовці з подальшим розширенням педагогічних навчальних дисциплін. Порівняно зі Швецією, є також менше зважування на спільному ядрі освітніх наук. Ще одна відмінність полягає в тому, що педагогіка і методи навчання в основному прив'язані до тематичної музики німецькомовних програм. Тому програма для навчання майбутніх учителів-музикантів, незалежно від того, де вони навчатимуть, включені теорія музики, історія музики, музична педагогіка та навички виконання. А у Швеції, у свою чергу, методика вивчення музики вивчається поверхово.

Одним із дуже позитивних аспектів німецької традиції, на нашу думку, є ресурси, що надаються для підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. У Німеччині існує багато курсів для підтримки спеціалізації у майбутній професійній галузі.

Структурно система підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у Німеччині складається з 4-річного курсу бакалаврату та 2-річного курсу магістратури.

Вважаємо за необхідне зазначити також, що в Німеччині однією з найбільш часто обговорюваних проблем є сильна диференціація в навчанні вчителів.

У Швеції здійснити підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва пропонується у Стокгольмі, Геттборзі, Мальме, Еребро, Пліт і Арвіка. Усі школи належать до місцевого чи регіонального університету, крім Кунгліги Musikhögskolan у Стокгольмі, який є незалежним університетським коледжем.

Для того, щоб мати можливість працювати вчителем музичного навчання потрібно мати ступінь бакалавра. А починаючи з 2001 року, підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва є частиною загальної підготовки вчителів і кожен майбутній учитель має так звану «загальну область освіти» (90 кредитів ЄКТС). Для того, щоб навчати учнів початкової школи (вік 7-12 років), ступінь викладання повинна складатися з 270 кредитів ЄКТС у двох предметних областях, де

принаймні одна – 90 кредитів ЄКТС. У більшості програм підготовки вчителів музичного мистецтва у Швеції не може бути обрана для молодшої середньої школи. Для викладання в молодшій середній школі (вік 13-15 років), музика може бути обрана як предметна область. Стати вчителем музики для цієї вікової групи, окрім того, щоб зосередитися на загальній галузі освіти, студентам доводиться вивчати музику як основну тему, а також вибрати другий предмет та одну спеціалізацію.

З 2009 року вчителі початкових класів будуть кваліфіковані для викладання різних вікових груп, працювати в дошкільній школі, у дошкільному класі, з віковими групами 7–12 обов'язкової школи та в позашкільний час. Це 3-річна програма. Вчителі середньої школи будуть відповідати за поглиблення знань учнів у вікових групах 13–15 років обов'язкової школи, середньої школи. Ця програма триває 4-5 років і закінчується магістерським ступенем.

Підбиваючи підсумок, зауважимо, що у Швеції є загальна система освіти вчителів, в якій музика є одним із предметів.

Зіставно-порівняльний аналіз систем підготовки вчителів двох країн уможливив зробити такі висновки:

- порівняно зі Швецією, Німеччина має більш спеціалізовану систему підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва з більш фіксованими програми для різних шкільних форм;
- у Швеції є більш відкрита система з великою індивідуальною свободою вибору для студентів. Однак, спостерігається зменшення відмінностей;
- загальновідомо, що Німеччина має сильну класичну традицію, а шведські студенти, у свою чергу, тяжіють до поп/рок-музики.

Література:

1. Vugt de A. European perspectives on music education. Germany: Helbling Verlag, 2013. 264 p.